

'HARTVERSCHUREND EN ONTHUTSEND. DIT BOEK
SPAART NIETS EN NIEMAND.' – MORGUNBLAÐIÐ

IK ZAL STRAFFEN

STEINAR BRAGI

XANDER

ROMAN

Steinar Bragi

Ik zal straffen

DE DAG WAAROP VALA verdween was een glasheldere dag. Ik kwam laat in de middag uit mijn werk en volgens mij was alles zijn gangetje gegaan in het ziekenhuis. Ik kan me in ieder geval niets bijzonders herinneren, behalve dat de hemel zo prachtig diepblauw was, alsof ik had kunnen opstijgen en erin had kunnen verdwijnen als ik onvoorzichtig was geweest. Als ik maar een klein stukje zou afdwalen.

Misschien bedacht ik me dat pas later.

Toen ik thuiskwam, hoorde ik Vala boven en ik riep naar haar dat ik thuis was. Ze antwoordde niet. Ik zette de tv aan en pakte wat te eten, net als altijd. Toen dat op was, ging ik naar boven en vanaf dat moment veranderde alles. Ik hoorde Vala huilen in haar kamer, klopte op de deur en ging naar binnen. Ze was net onder de douche vandaan gekomen, lag op haar buik, met een handdoek om haar middel. Ze hilde, niet met veel uithalen, maar haar tranen waren wanhopig en radeloos. Ik ging bij haar zitten en vroeg haar wat er aan de hand was. Het lukte haar niet om naar mij te kijken of mij te antwoorden, tot ik voorstelde om pater Víðir te bellen. Toen vertelde ze dat er die avond een gala op school was waar iedereen heen ging en dat sommige van haar klasgenoten er bij haar op hadden aangedrongen ook te gaan.

Ze had me helemaal niets verteld over een schoolfeest, maar ik vond het heel vanzelfsprekend dat ze naar een feest zou gaan aan het eind van de proefwerkperiode. Ik wist dat haar werk in de kerk bij sommigen op school wantrouwen had gewekt en dat ze ermee geplaagd werd, maar je kunt niet anders verwachten tegenwoordig.

Sommige klasgenoten noemden haar 'Jezusmeisje', las ik later in de verklaringen. Vala had mij dat nooit zelf verteld, ik had altijd begrepen dat het goed ging op school, al was ze niet bepaald populair, en daarom moedigde ik haar aan naar het feest te gaan en plezier te maken.

'Ik ben zo bang,' zei ze toen. Ze wist niet waarom, maar ze had pijn in haar buik, net alsof er iets ergs zou gaan gebeuren. Toen begon ze opnieuw te huilen, waarop ik zei dat ze misschien beter thuis kon blijven als ze zich zo naar voelde. Niemand zou haar dwingen. Toch zei ze dat ze moest gaan.

Later begreep ik haar tweestrijd beter. Volgens getuigen uit haar klas, met wie de politie later sprak, en de brief die ze aan Báthory had geschreven, was ze verliefd op een jongen die op het gala zou zijn en op het klassenfeest dat eraan voorafging. Ongetwijfeld heeft dat de doorslag gegeven. En het advies van Báthory.

Rond half zes kwam Vala naar beneden. Ze had zich opgemaakt en droeg een knielange, zwarte jurk, die nauw om haar middel sloot en iets van een decolleté had, maar niets wat je ongepast zou kunnen noemen. Haar haren had ze opgestoken, ze zag er prachtig uit en dat vertelde ik haar ook, misschien zei ik ook dat ze veel succes zou hebben op de dansvloer. Ze zei dat ze nog niet had besloten of ze zou gaan, sloeg een deken om zich heen en ging met haar laptop in de kamer zitten.

Ik vroeg of ze iets wilde eten, maar zoals ik al verwacht had sloeg ze dat af. Ik zat alleen in de keuken, at de pasta die ik had klaargemaakt en toen ik klaar was, kwam Vala naar me toe. Ze leek eindelijk een besluit te hebben genomen. Ze zei dat ze naar het gala ging en vroeg of ik haar naar het eraan voorafgaande klassenfeest kon brengen, waar veel van de kinderen hadden afgesproken. Ik zei: 'Natuurlijk.' Onderweg was ze stil en ik herinner me dat ik ongerust werd. Haar opmerking dat ze bang was gaf me het idee dat ze iets voor me verborgen hield. Had ik er maar naar gevraagd.

We reden wat rond door Vogar. Vala had het adres waar ze had-

den afgesproken in haar telefoon gezet, maar had die thuis laten liggen. Uiteindelijk arriveerden we en zette ik de auto neer op een donkere parkeerplaats bij het stadhuis tegenover de middelbare school bij Sund. Daar voelde ik weer die angst over me heen spoelen, nog sterker dan daarvoor. Ik weet nog dat ik naar Vala keek, die in de auto bleef weifelen en niet uitstapte, net of ze het tot het allerlaatste moment uitstelde. Ik weet het niet.

Ik weet niet goed meer hoe ze eruitzag, maar ik zie haar silhouet, zoals ze daar naast me zat in de schemering, nog voor me, haar haren gedaan, haar lippen iets getuit, haar glanzende ogen die voorbij het stadhuis keken, waar ergens het huis moest zijn met haar klasgenoten.

Opeens was ze uitgestapt. Voor ze de deur dichtsliep, boog ze zich nog even de auto in en bedankte me voor de lift. We gaven elkaar geen kus ten afscheid. We waren niet gewend om elkaar te kussen of aan te raken, behalve met Kerstmis of Nieuwjaar. Ze zei dat ze voor twaalf uur thuis zou zijn en nam afscheid. Ik zag aan haar dat ze nu snel wilde gaan, voor ze van gedachten veranderde.

Wat er daarna gebeurde heb ik van de politie vernomen. Toen Vala verdwenen was, had ik eerst het gevoel dat ik haar kon terugvinden door de verklaringen te bestuderen, alsof het raadsels waren die ik kon oplossen. Ik heb ze zo vaak gelezen, al die letters, al die getuigen en hun uitspraken, maar ik ben geen stap verder gekomen.

Nadat ze mij gedag had gezegd, ging Vala naar het huis op nummer 33, waar ze aanbelde. De gastheer, die in de verklaringen Z wordt genoemd, ging naar de deur en zei dat hij verbaasd was Vala te zien, omdat ze nooit eerder naar een klassenfeest was gekomen, of naar een avondje bowlen, dansen of muziek luisteren. Z bood haar bier aan, want ze had zelf niets meegenomen, maar ze weigerde. Toen vroeg Z haar of ze niet dronk en Vala zei verlegen van niet, zei dat ze het alleen soms deed, waarna ze het bier aanpakte en het halve flesje leegdrank. Daarna leefde ze wat op, ze bloosde niet meer en lachte en maakte grapjes. Volgens getuige M, die Vala een Bacardi

Breezer gaf toen ze het bier op had, kende Vala aan het begin van het schooljaar niemand in de klas. Ze was anders dan de meeste andere kinderen, vond het moeilijk om aansluiting te vinden, was terughoudend als ze werd aangesproken en leek weinig om vriendschap te geven.

Getuigen E en F zeiden dat ze Vala hadden gebeld na het laatste examen en haar hadden gevraagd naar het feest te komen. Ze hadden haar eerder al eens meegevraagd om koffie te drinken na school en daarna werd er in de klas over gepraat dat Vala gelovig was, bij een sekte was aangesloten, buiten de stad lessen volgde, voor het slapengaan de Bijbel las en in Maleisië het geloof wilde verbreiden. Het duurde niet lang voor ze de bijnaam Jezusmeisje kreeg. Zowel E als F zeiden dat ze niets tegen haar geloof hadden, maar dat ze Vala wel een beetje raar vonden, dat ze haar oprecht hadden willen leren kennen en haar isolement in de klas wilden doorbreken.

Getuige X kwam laat aan op het klassenfeest en zag Vala, die op de veranda achter het huis stond te roken. Ze praatte onsamenhangend en gedroeg zich vreemd. Ze bietste sigaretten en bier van de anderen en keek voortdurend naar een jongen uit haar klas, D, die volgens de getuige lang en knap was, het goed deed op school, maar bekendstond als een player. Hij dronk veel en zou een keer hebben gezegd dat gelovige meisjes sexy zijn.

Getuige D zei dat hij laat op het feest was aangekomen en Vala niet had gesproken, maar dat hem wel was opgevallen dat ze veel naar hem keek vanaf de veranda, waar ze het grootste deel van de avond had gestaan. Hij gaf toe dat hij soms naar haar had gekeken en haar achter haar rug had uitgelachen en zei dat hij zich daar later voor schaamde. Na een proefwerk, vlak voor Kerstmis, hadden ze tegelijkertijd het lokaal verlaten en had D haar gevraagd of ze naar het kerstgala kwam en had hij haar gezegd dat ze ook moest komen. Getuigen E en F zeiden dat ze na een tijdje met Vala naar de badkamer waren gegaan, waar ze de make-upspullen van de andere meisjes gebruikte en liet blijken dat ze interesse had in D. Ze vroeg hun

wat ze vonden van diens nieuwe vriendin, R, die net op het feestje was gearriveerd. Daarna werd er niet meer over gesproken. Toen ze terugliepen naar de veranda, had Vala een gezicht getrokken naar het meisje en F had haar gezegd dat ze moest oppassen met drinken, omdat de avond nog maar net begonnen was.

Na het klassenfeest ging Vala met E, F en C in een taxi naar het gala, waar ze veel danste en in haar eigen wereld leek te verkeren op de dansvloer, waar D en R ook dansten. Toen begon Vala jongens die ze niet kende aan te klampen en met hen te dansen, in de buurt van D en R, alsof ze bij D wilde opvallen en hem jaloers wilde maken. Met één jongen, K, begon ze te zoenen en naar zijn zeggen legde zij zijn hand op haar borst, wat K vervelend vond. Hij vertrok. Uiteindelijk werd R boos, maakte ruzie met D en liep weg van de dansvloer. D zei tegen Vala dat ze hem met rust moest laten, dat hij geen belangstelling voor haar had en dat ze gek was. Vala danste daarna nog een poosje in haar eentje, toen zagen ze haar van de dansvloer af strompelen en aan een leeg tafeltje in de hoek gaan zitten. Getuige E bracht haar een glas water dat Vala achteroversloeg en toen vulde met bier uit een flesje dat ze had meegenomen van het feest. E ging weer de dansvloer op, na een paar minuten keek ze naar het hoekje waar Vala nog steeds zat, maar een half uur later was ze weg.

De rest van het gala werd Vala niet meer gezien. De glazen werden van de tafels opgeruimd en de zaal liep leeg. Onderweg naar huis vroegen E en F zich af waar ze gebleven was. Ze vonden het niet ondenkbaar dat ze het feest dronken had verlaten en waren bang dat ze een ongeluk zou krijgen of zichzelf iets zou aandoen, nadat ze zo door D was vernederd. Uiteindelijk besloten ze dat ze zich geen zorgen moesten maken en dat ze waarschijnlijk een taxi naar huis had genomen om haar roes uit te slapen.

Om een uur 's nachts hield ik het niet langer uit en stond ik op. Omdat Vala haar telefoon thuis had laten liggen, wist ik dat het geen zin had om haar te bellen. Ik aarzelde om contact op te nemen

met haar klasgenoten, ze kon tenslotte zo thuiskomen. Ik wilde niet dat ze haar nog gekker vonden, met een idiote, overbezorgde moeder die hen midden in de nacht wakker belde. In plaats daarvan liep ik naar haar kamer, ging op haar bed zitten en wachtte. Om zeven uur in de ochtend zat ik daar nog steeds, en een week later, een maand en een jaar later wacht ik nog steeds. Vala kwam nooit thuis.